

Autorský tým	11
Summary	17
Předmluva	19
1 Psychologie za totality: osobní svědectví	21
<i>Jan Srnec</i>	
Úvodem: vzpomínky z dětství...	21
...a moje cesta k psychologii	22
O úderu totality a o strachu jako předpokladu jejího fungování	24
Zásahy do oboru psychologie.	27
Zrození klinické psychologie na FF UK a specifika aplikací psychologie ve zdravotnictví.	33
Pokus o rámcový přehled škod, které psychologii způsobil komunistický režim (na příkladu pražských pracovišť)	40
2 Quo vadite, etické teorie?	43
<i>Slavomil Hubálek, Magdalena Koťová</i>	
3 Některé základní otázky psychologické etiky.	53
<i>Radkin Honzák</i>	
Humphreysova studie	58
Milgramův pokus	60
Stanfordský vězeňský experiment.	63
<i>Osobní zájem versus etika . . . . .</i>	<i>65</i>
Etické rozhodování v praxi	66
Problémoví klienti	71
Profesionální zodpovědnost k sobě	72

4 Etické kodexy	75
<i>Radkin Honzák</i>	
Spojené státy americké – APA Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct	77
Srovnávání národních kodexů a doporučení pro jejich tvorbu	83
Austrálie – Code of Ethics.	85
Kanada – Canadian Code of Ethics for Psychologists	85
Francie – Code de Déontologie des Psychologues France	86
Velká Británie – Code of Ethics and Conduct.	87
Izrael – The Code of Ethics of the Israeli Psychological Association.	89
Slovensko – Etický kódex psychologické činnosti formulovaný Slovenskou psychologickou spoločnosťou pri SAV a Slovenskou komorou psychologov	89
Rusko	90
Specifické kodexy	90
5 Evoluce a morálka	95
<i>Vladimír Mužík, Marco Stella, Kateřina Klapilová</i>	
Průkopníci evoluční etiky	96
Evoluce jako morální řád	98
Moderní evoluční etika	102
Evoluce v psychologii	107
Závěr	109
6 Neuropsychologické základy morálky	113
<i>Petr Kulišťák</i>	
Morálka a etika.	113
Etika a mozek	113
Etické chování	114
Emoce	115
Alkohol a jiné psychoaktivní látky.	117
Neurobiologie morálky	117
Závěr	121
7 Morálně-etický vývoj dítěte	123
<i>Lenka Šulová</i>	
Morálně-etický vývoj dítěte	124
1. Psychoanalytický a neopsychoanalytický přístup	125
2. Kognitivistický a sociokognitivistický přístup	126
3. Přístupy vycházející z teorie učení	127
4. Humanistický přístup	128
5. Evoluční a sociobiologický přístup	128

Vývojové hledisko uplatněné při pohledu na morální vývoj člověka	128
1. Piagetova periodizace	129
2. Kohlbergova periodizace	130
3. Morální vývoj podle R. F. Pecka a R. J. Havighursta	132
4. Morální vývoj podle N. J. Bulla a H. Muszynského	133
5. Periodizace R. L. Selmana	134
Význam procesu socializace pro morální vývoj dítěte	135
8 Základní etické principy psychologického výzkumu	141
<i>Radvan Bahbouh</i>	
9 Etika ve studentském psychologickém výzkumu	149
<i>Iva Štětiovská</i>	
Etická zodpovědnost	151
Jednotlivé fáze výzkumu a etické nároky	152
1. Příprava výzkumu	152
2. Realizace vlastního výzkumu	154
3. Práce s výsledky výzkumu	156
4. Dopady a následky dodržování etických zásad ve výzkumu	157
Dilema na závěr	158
10 Specifika psychologického výzkumu u dětí	159
<i>Simona Hoskocová</i>	
11 Etické aspekty psychodiagnostické činnosti	163
<i>Mojmír Svoboda, Helena Klimusová</i>	
Etika v diagnostice	164
Etapy psychodiagnostického procesu	167
<i>Diagnostický kontrakt . . . . .</i>	<i>168</i>
<i>Průběh diagnostického zkoumání . . . . .</i>	<i>168</i>
<i>Zakončení diagnostického procesu a sdělování informací zkoumanému . . . . .</i>	<i>169</i>
Oblasti psychodiagnostického procesu	169
<i>Autoři testů . . . . .</i>	<i>170</i>
<i>Distributoři testů . . . . .</i>	<i>171</i>
<i>Uživatelé testů . . . . .</i>	<i>173</i>
<i>Testování jedinci . . . . .</i>	<i>178</i>
Sdělování výsledků vyšetření	180
<i>Sdělování výsledků psychologického vyšetření dětí . . . . .</i>	<i>180</i>
<i>Formulace písemné zprávy . . . . .</i>	<i>181</i>

Počítačové a internetové testování	182
<i>Komputerizované testování</i>	182
<i>Internetové testování</i>	184
Psychodiagnostická dokumentace a ochrana dat	185
Etické problémy psychodiagnostické činnosti v České republice	187
12 Etické otázky v psychologii zdraví	197
<i>Vladimír Kebza</i>	
Etické aspekty týkající se problematiky osobní pohody.	197
Etické aspekty psychologických koncepcí typu chování a typu osobnosti ve vztahu ke zdraví	203
Etické aspekty rovnosti/nerovnosti ve zdraví a v poskytování a organizaci zdravotní péče	207
13 Etické problémy v komunikaci zdravotník–pacient	215
<i>Laura Janáčková</i>	
Pojetí nemocného	217
Vztah zdravotník–pacient	217
Narušení intimní či osobní zóny.	218
Komunikace o sexuální problematice	219
Sdělování závažné diagnózy či úmrtí blízkého.	219
14 Etická dilemata v psychoterapii a psychologickém poradenství	221
<i>Hana Smitková</i>	
15 Etika v psychoterapii	229
<i>Slavomil Hubálek, Magdalena Kotová</i>	
Profesní etika v psychoterapii	229
Psychoterapeutický vztah a nároky na terapeuta	233
Obecné etické principy psychoterapeutické práce	235
Psychoterapeuti, kteří mohou mít tendenci jednat neeticky.	240
Závěr	241
16 Etické problémy sexuálních kontaktů v rámci terapie	243
<i>Petr Weiss</i>	
17 Etika v psychologické sexuologii	251
<i>Robert Máthé</i>	
Psychologická sexuologie	251
Hranice etiky v psychologické sexuologii	252
Závěr	260

18 Etické otázky v adiktologii	263
<i>Ilona Preslová</i>	
Cílová skupina	263
Pracovníci v protidrogových službách	268
19 Etické problémy v soudněznalecké psychologické činnosti	273
<i>Jana Procházková</i>	
20 Etika v psychologii práce a organizace.	281
<i>Irena Wagnerová</i>	
Etické kodexy.	282
Europsycholog	286
Ochrana osobních dat	288
Etika testování	290
<i>Assessment/development centrum</i>	291
<i>Výběr metod</i>	292
<i>Kvalifikace testujícího</i>	293
<i>Neetické a diskriminační otázky.</i>	293
<i>Zpětná vazba uchazeči a zadavateli</i>	294
<i>Finanční otázky</i>	294
Etické principy v koučování	294
21 Kultivace etiky psychologické práce – úkol pro mezinárodní spolupráci i pro české psychology	301
<i>Hana Junová</i>	
Mezinárodní spolupráce	302
Situace v českých zemích	308
Přílohy	317
Příloha 1: Metakodex etiky a Carta Ethica	317
Příloha 2: Etický kodex Českomoravské psychologické společnosti	326
Příloha 3: Etický kodex Asociace klinických psychologů	329
Příloha 4: Etický kodex České psychoterapeutické společnosti (podle etické směrnice Evropské asociace pro psychoterapii)	332
Příloha 5: Etický kodex Asociace manželských a rodinných poradců České republiky	336
Příloha 6: Etický kodex – Česká asociace studentů psychologie, o. s.	340
Věcný rejstřík.	343